

Problematika Rusínů

se zvláštním zřetelem k současné situaci na Slovensku

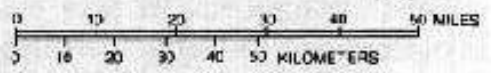
PhDr. Petr Kalina, Ph.D.

16.5.2019

CARPATHO-RUSYN HOMELAND

- International boundaries, 1990
- - - Transcarpathian Oblast (Subcarpathian Rus')
- Carpatho-Rusyn settlement, 1910
- Ethnic linguistic divisions: 1 Lemko, 2 Boyko, 3 Transcarpathian, 4 Hutsul

Na severovýchodním Slovensku (zejména v Prešovském kraji) nacházíme 250 lokalit, které obývá jisté etnikum, jež náleží do východoslovanské jazykové větve.

Příslušníci tohoto etnika si říkají Rusíni.

Tento národ přišel do karpatského areálu z území současné Ukrajiny (Podolí, Volyň, Halič) ještě před příchodem Maďarů na toto území ve 2. polovině 9. století.

Dvojice orientací na Slovensku po roce 1989

1. Proukrajinská orientace

Mikuláš Mušinka, Miroslav Sopoliga, Ľubica Babotová

etnonymum: **Rusín-Ukrajinec**

občanská organizace: **Svaz Rusínů-Ukrajinců SR**

2. Prorusínská orientace

Anna Plišková, Robert Magocsi, Oľga Glosíková

etnonymum: **Rusín / Rusnak**

občanská organizace: **Rusínská obroda**

Etnonymum „Rusín“ – argument Rusínů-Ukrajinců

- „**Rusín**“ je původním označením všech Ukrajinců, které se používalo do 19. století. Odvozeno od územního celku „**Rus**“.
- Adjektivum ve východoslovanských jazycích: „**ruškyj**“ a neexistuje „**rusynskýj**“.
- Adjektivum odvozené od „**Rusko**“ je „**russkyj**, nebo „**rosijskyj**“.
- V zájmu odlišení Rusínů od Rusů se na Ukrajině od 18. století začalo používat označení **ukrajinskýj**.
- Rusín je starší pojmenování Ukrajince = synonymie
 - **Bohém** X **Čech**, **Germán** X **Němec**, **Gál** X **Francouz**, **Cikán** X **Rom**

Former Yugoslavia

Serbia and Montenegro have asserted the formation of a joint independent state, but this entity has not been formally recognized as a state by the United Nations.
Macedonia has proclaimed independent statehood but has not been formally recognized as a state by the United States.

Huculové

Zacvila ruža trojaka

Lokalita nezistená, 1935

/: Zacvila ruža trojaka :/

/: Mala ja muža, muža ja mala, mala ja muža pyjaka :/

/: Vin nyč ne robyť til'ko p'je :/

/: Pryjde dodomu, dodomu pryjde, pryjde dodomu
mene b'je :/

/: Ne byj ňa, mužu, ne karaj :/

/: Lyšu ty dity, dity ty lyšu, a sama pijdu za Dunaj :/